

čilih so dobili Rusi pomoč, bržkone iz pokrajine Suwalki, ter so zopet prekoračili Vislo. Boj med nami in Rusi se nadaljuje in se za nas dosedaj ugodno razvija.

Južno-zahodno od Ivangoroda stojijo močna avstrijsko-nemška krdela. Od tam prihajajo zelo ugodna poročila. Najprej smo ujeli 8000 Rusov, a dne 26. oktobra zopet 10.000 Rusov. To so prijetna poročila. Toda odločitev še ni padla.

Čete, ki so prodirale preko Karpat in se nahajajo v posameznih skupinah ob črti Sambor-Cernovice, stojijo sedaj pred najtežavnejšo nalogo, da prekoračijo Dnjester z obsežnimi močvirji in se približajo Rusom za hrbet.

Pred Ivangorodom.

Krakov, dne 27. oktobra.

Od vojaške oblasti pregledani listi „Goniec Ciesochowski“ poroča dne 24. oktobra, da so nemške in avstrijske čete pred Ivangorodom zasedle tri zunanje trdnjavske utrdbе. Obstreljevanje Ivangoroda, ki je trajalo že 14 dni, tako dolgo ni imelo pravega uspeha, dokler se k obstreljevanju ni pritegnilo znanih težkih oblegovalnih topov. Ti topovi so pripomogli, da so že padle zunanje tri utrdbе. Okolica trdnjave Ivangorod je vsa razdejana. Mesteca Kozenice, Gniewozow in Janowice (v okolici Ivangoroda) so podobna razvalinam.

Drugo poročilo, došlo iz Berlina, pravi: Položaj naših čet pred Ivangorodom je zelo ugoden. Pričakuje se, da bo padla trdnjava že koncem tega tedna. Na severni trdnjavski strani so prekoračili 2-3 ruski armadni zbori reko Vislo. Ti korbi bi radi rešili trdnjavo našega obleganja.

Boji pri Jaroslavu.

Okoli Jaroslava se vršijo zelo hudi boji. Iz poročil ni spoznati, ali je Jaroslav v naših ali ruskih rokah, kajti vojni poročevalci „Tagesposten“ pravi: „Ruske čete, ki so prodirale preko Jaroslava, so mestoma prišle v zelo težaven položaj. Ujeli smo več tisoč mož.“

„Grazer Volksblatt“ pa poroča z dne 27. oktobra: Položaj na severnem bojišču je danes zelo ugoden. Sovražnik je pri Jaroslavu prodiral, a bil odbit.“

Eden avstrijski kor ujel 10.000 Rusov.

Dunaj, dne 27. oktobra opoldne.

Generalni štab uradno razglasi:

Položaj v srednji Galiciji je neizpremenjen. Jugozahodno od Ivangoroda se naši korbi bojujejo z brezprimerno vstrajnostjo zoper močnejšega sovražnika. V teh borbah je en sam naš kor ujel 10.000 Rusov.

Tretjina ruskega armadnega zbora v Visli utonila.

Berolin, dne 27. oktobra.

Berolinski list „Deutsche Tageszeitung“ javlja, da je v bojih južno-izhodno od Varšave utonila ena tretjina sibirskega armadnega zbora, ki je bil na begu čez reko Vislo.

„Pridemo kmalu.“

„Nova Reforma“ poroča iz Sanoka (jugozahodno od Przemysla): Ko so Rusi zasedli mesto, je ruski general Chitrow naložil prebivalstvu 10.000 K vojnega davka in zaprl 5 talcev. Še istega dne je mestni župan izročil generalu 13.000 K — vsekakor v ruskih bonih, ki jih je dobilo prebivalstvo od Rusov namesto plačila. To je generala zelo razjezilo ter je grozil, da bo dal mesto obstreljevati. Tedaj se je prikazal nad mestom avstrijski zrakoplov in metal v mesto listke z vsebino: „Pridemo kmalu!“ To je dalo prebivalstvu novega poguma. Nenadoma so Rusi odšli in kmalu nato so prišli v mesto huzarji, ki jih je prebivalstvo vriskaje sprejelo. Meščani so nato izdali vsa ruska skrivališča in neki Sanoščan je z lovsko puško sam ustrelil 9 kozakov. Ko so Rusi izvedeli za to, so hoteli mesto bombardirati z višine Glinicka. A predno so mogli svojo namero izvesti, so dospeli močne avstrijske čete in jih pregnale iz njihovih postojank; mesto Sanok je bilo rešeno.

„Ljubezni“ Rusi.

Iz Sanoka se poroča, da so pripovedovali ruski častniki, ki so bili v Sanoku, da so bili odposlani proti Avstriji le olikani deli ruske armade; proti Avstriji odposlani kozaki so sposobni za salon; „divje“ kozake so pa poslali proti Prusom.

Nemško-rusko bojišče.

Maribor, dne 28. oktobra.

Na izhodno-prusko-rusko bojišču prodirajo nemške čete proti reki Njemen in proti mestu Avgustovo kakor tudi proti Osowiecam. Prodiranje Nemcev v tej smeri ogroža važno železniško progo Varšava-Bjelostok, ki je glavna železniška proga za dovoz potrebnih za glavno rusko armado, ki se nahaja ob srednjem toku reke Visle. Vsled prodiranja Nemcev v izhodni Prusiji so morali Rusi oslabiti svojo armado med Varšavo in Ivangorodom za 300.000 mož, katere so odposlali proti prodirajočim nemškim četam, vrhu tega so pa se morali pritegniti novih ojačenj iz vojaškega okraja Wilna, ki so bila namenjena za rusko armado, ki se nahaja med Varšavo in Ivangorodom. Prodiranje Nemcev iz izhodne Prusije v Rusijo je zelo razbremenilo avstrijsko-nemško armado ob Visli.

Nemško-francosko bojišče

Maribor, dne 28. oktobra.

V veliki borbi na Francoskem sta dve točki, kjer se sedaj vrše posebno ljuti boji, in sicer v okolici Verduna, kjer Nemci počasi, toda stalno prodirajo in na severnem nemškem krilu ob francosko-belgijski morski obali. Pred Verdun so spravili Nemci veliko število onih velikanskih oblegovalnih topov in avstrijskih motornih baterij, ki so tako uspešno obstreljevale in v tako kratkem času užgale vse belgijske in severno-francoske trdnjave. Padeč Verdun bi bil za Nemce velika pridobitev, ker bi bila na tej strani predrti francoska bojna črta.

Tudi na severnem nemškem krilu ob francosko-belgijski morski obali se vrše izredno trdovratni boji, v katere so posegle tudi angleške vojne ladje. Francosko-angleške čete so srđito in vstrajno branile Nemcem prehod čez zaliv Yser-Iper, vendar se je Nemcem posrečilo, priti čez ta zaliv, od koder sedaj prodirajo uspešno proti Dünkirchenu in Calaisu. Če se posreči Nemcem, zavzeti Dünkirchen, Calais in Boulogne, bi bil prevoz angleških čet na Francosko zelo otežkočen, da, skoraj onemogočen, in tudi za Anglijo samo bi bila velika nevarnost, ako bi se Nemci utrdili ob morski obali Dünkirchen-Calais-Boulogne. Zato navdaja prodiranje Nemcev proti Calaisu Angleže z velikim strahom. Na črti Calais-Lille se pričakuje velika bitka. Na ostali bojni črti ni nobenih bistvenih sprememb.

Boji za Calais.

Rotterdam, dne 26. oktobra.

Boji med Ostendom in Niuportom se od obeh strani bijejo z največjo strastjo. Nemcem se gre, da pridejo v Calais, kjer nastavijo svoje topove proti angleškemu brodogradu in ozemlju. Angleži, podpirani od Belgičev in Francozov, pa se bojijo, da obdržijo svojo dosedanjjo, le malo omejeno moč na morju. Ob Yseri Nemci vidno prodirajo. Med Ostendom in Niuportom pa so zelo spretno in dobro zavarovano razpostavili svoje težke baterije, ki so neprenehoma metale ogenj na angleške vojne ladje. Angleško brodogradje se radi plitvega morja ne more tako približati obali, da bi moglo dovolj krepko odgovarjati nemškim topovom. Od treh angleških torpednih čolnov z majhnim pogrezom se je večeraj prikazal le eden, iz česar se sklepa, da sta druga dva poškodovana. Imajo pa tudi precejne topove, ki ne morejo Nemcem prizadeti občutne škode. Južno od Dixmuidena se francosko-angleške čete polagoma umikajo. Prebivalstvo beži v Calais.

Francozi izgubili že 21 generalov.

Francozi so izgubili v tej vojski nenavadno veliko višjih častnikov. Njih listi poročajo, da je doslej padlo najmanj 21 francoskih generalov, med njimi 4 divizijski poveljniki. Tudi Angleži so, kakor poroča „Daily Mail“, izgubili že več zbornih poveljnikov.

Na morju.

V Jadranskem morju.

Že sredi meseca septembra se je francosko-angleško brodogradje prikazalo pred Kotorom, kojega od časa do časa, kakor nam je znano, obstreljuje. Toda uspeha ni bilo nobenega. Zato so Francozi izkrcali vojaštvo, kojega naloga je bila, da postavi na Lovčenu težko baterijo topov. Zadnji čas so tudi ladje pred Kotorom dobile pomoč, priplule so nove angleške ladje. Z morja in Lovčena se trudijo sedaj Francozi in Angleži, da bi nam vzeli Kotor, a zaman. Pač pa naše brodogradje neprestano vznemirja sovražnika. Pred kratkim je ušla naša mornarica strogemu francosko-angleškemu nadzorstvu ter obstreljevala črnogorska skladišča v Baru. Ko je francosko brodogradje bombardiralo uhod v kotorski zaliv (Punto d'Ostro), je šel naš podmorski čoln „U 3“ tem sovražnim ladjam nasproti. Ko so ga Francozi od daleč opazili, so odpluli z največjo hitrostjo daleč na morje. Streljali so močno naza, a brez uspeha. Naš podmorski čoln se jim je skrnil pod vodo. V Herceg Novi (ob vhodu v kotorski zaliv) pa je zadnje soboto, dne 24. t. m. naredila ena naših torpedovk sovražnemu brodogradju enak strah. Iz Herceg Novoga se namreč poroča: V soboto zjutraj smo slišali v daljavi močno gromenje, kar je pomenilo, da je francosko brodogradje blizu. Končno je bilo opaziti na morju mnogo ladij, ki so se pomikale proti trdnjavam ob vhodu v Boki. Iz neposredne bližine so pričele z vso silo streljati na neko našo torpedovko, ki je bila zunaj, in na trdnjavo Punto d'Orso, ali vse brez uspeha. Ustrelili so večkrat iz daljave od 8-10 km. Ljudstvo se je zbralo in opazovalo s težkim srcem usodo torpedovke, okoli katere se je radi padanja granat vzdigovalo morje 10 m visoko. Vsak je bil vesel, ko se je torpedovka srečno vrnila v luko.

Kolera.

Zdravstveni oddelek notranjega ministrstva objavlja, da je od 20.-26. oktobra obolelo za kolero v Avstriji 189 oseb, in sicer: v Galiciji 125, v Šleziji 21, na Moravskem 19, na Češkem 8, na Dunaju 2, na Nižnjem Avstrijskem 6, v Gradcu 1 in na Koroškem 7 oseb.

Na Koroškem so se pojavili zadnje dni 3 slučajev kolere v St. Andražu v Labudski dolini in 5 slučajev v Wolfsbergu. Šest oseb je že umrlo za kolero. Na sumljivih znakih kolere je dne 27. oktobra zopet obolelo v Wolfsbergu 5 in v St. Andražu 2 oseb. Najprvo se je pojavila kolera dne 7. oktobra v Wolfsbergu, in sicer pri rusinskih beguncih iz Galicije. Za kolero so sploh oboleli samo tujci, ki so nastanjeni v barakah zunaj trga Wolfsberg in St. Andraž. Oblasti so odredile stroge varnostne odredbe, tako, da domače prebivalstvo sploh ne pride v dotiko z rusinskimi begunci.

Razne novice.

Duhovniške vesti. Nastavljen je kot mestni kaplan v Ormožu č. g. o. Valerian Učar, duhovnik nemškega viteškega reda v Ljubljani. — Kot vojni kurati so še upoklicani č. gg.: Vaclav Jastrobnik, kaplan v Loki pri Zidanem Mostu; Franc Zagoršak, kaplan na Ptujski gori in Peter Jurak, kaplan na Ljubnem. — Č. gosp. Anton Postružnik, kaplan pri Mali Nedelji, je stopil radi živčne bolezni v začasni pokoj. Kaplanijsko mesto pri Mali Nedelji ostane začasno prosto.

*** Častni občan.** Občina Grušovje je imenovala č. g. Karola Kumer, župnika na Prihovi, za častnega občana. Ljudstvo spoštuje svoje duhovnike.

*** Izpred deželnoobrambnega sodišča.** Poroča se nam iz Gradca, da se obravnava zoper č. g. Fr. Muršiča, župnika v Framu, ki je bila določena za dne 30. t. m., preloži, ker je zagovornik g. dr. Vl. Pegan sodišču predložil več razbremenilnega gradiva.

Pobožnost za srečen izid vojske se je vršila v nedeljo, dne 25. oktobra t. l. od 4. do 6. ure popoldne v mariborski stolnici. Po molitvi svetega rožnega venca in po lavretanskih litanijah so premisljivi gospod knezoškof v ganljivi pridigi na podlagi zgodbe, ki nam jih pripovedujeta obe Makabejski knjigi, v obilnem številu zbranim vernikom dali čisto primerne nauke in opomine. Kakor so nekdanj trije čudoviti mladeniči zabranili iskrunitvev jeruzalemskega templja po Helijodoru, odposlancu brezbožnega sirskega kralja Antioha, enako bodo nam v teh vojnih casih v pomoč vera, kakor jo je pokazal starček Eleazar in so jo pokazali sedmeri Makabejski bratje po svojem groznem mučeništvu, potem trdno upanje in požrtvovalna ljubezen do Boga. In kakor je pet nebeških jezdecev vodilo judovske čete v zmago, tako bo nam pripomoglo do zmage zaupanje na Boga, nadalje vdanost v voljo božjo, duh spokornosti, ljubezen do bližnjega, katere čednosti je v izredni meri dejanski kazal hrabri Juda Makabejec, zlasti pa goreča in stanovalna molitev. — Pridiga je gotovo vse pričujoče potrdila v dobrem ter jih je napotila z močjo za zveličavno prenašanje nadlog sedanjega časa. — Po pobožnosti se je, kakor že večkrat poprej, zbral močen oddelek vojaštva na stolnem trgu, da odrine v boj. Po povelju „k molitvi“ in med primernim sviranjem godbe so premisljeni Nadpastir raz okno knezoškofijske palače blagoslovili odhajajoče vojsčake, ki so blagoslov pobožno sprejeli kot poroštvo božjega varstva za čas, ko bodo bivali na bojišču. Enako se je zgodilo pri odhodu drugega vojaškega oddelka okoli tretje ure po polnoči.

*** Vojaški kurat prof. Kociper** je poslal ravnatelju g. Zidanškemu dopisnico z dne 18. oktobra, ki se glasi: Danes je nedelja. Že teden dni smo v bitki. Tri dni smo v nekem majhnem mestecu. Ruske granate in šrapneli nas neprenehoma vznemirjajo; bitka je noč in dan, grozno; mislim, da se mora tukaj odločiti naša usoda. Zaupajmo na božjo pomoč. Od 1. oktobra do danes nisem mogel maševati. Danes grem tukaj v poljsko cerkev maševat in pred oltarjem najdem č. g. Tajeka. Po sv. maši sva govorila. Spoznal me ni, ker imam že „lepo“ brado. Povprašal me je, če kaj izvem iz Maribora. Iskrene pozdrave vsem č. gospodom! — Kociper.

*** Vojaški kurat, č. g. Fr. Zagoršak**, piše svojemu prijatelju iz Galicije: Predragi! Ker ni prav nobenega upanja, da se kmalu vrnem, hočem ti pisati nekaj vrstic. Hvala za pismo. Me je neizmerno razveselilo, ker je bilo prvo, ki sem ga dobil, od kar sem šel iz Gradca. Jaz sem pisal večkrat, a kakor so pri nas pač razmere, pride le vsaka deseta reč v roke naslovljenca. Kakor vidiš, se godi meni boljše ko pa tebi, ker imam še pismen papir in mi ni treba biti vedno doma kakor tebi, ampak roman od mesta do mesta, od kraja do kraja. Sedaj n. pr. smo že v krajih, ki so jih Rusi zapustili ter se umaknili nazaj. — Sploh ti danes lahko poročam veselejšo reč kakor so bile doslej, ker se sovražnik v resnici umika z velikanskimi izgubami in je že blizu meje. Mi potujemo že več dni po krajih, kjer je bil poprej sovražnik. Navdušenje je veliko. Čisto kaj drugega je vreme. Dne 29. septembra je tukaj že padal sneg. Skoraj vsak dan dežuje in sneži ali pa je mrzel veter, o katerem mi niti pojma nimamo doma na Spodnjem Štajerskem. In v takem vremenu se peljemo na vozovih vedno naprej. To ti je zabava! Pa kljub temu smo še dobre volje in še nismo izgubili poguma. Danes n. pr., ko ti to pišem, že sreči ves dan in je snežilo vso noč. Gore so vse v snegu. Vreme je strašno! Ubogi ljudje in živina. Kako dolgo bode vse to trajalo, ve sam Bog! Upajmo, da ne več dolgo! In kedaj se vidimo? Morda še-le v spomladi. Pisal bi ti prav rad